

Νέα εποχή για το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο

ΤΟΥ **ΑΛΚΙΒΙΑΔΗ ΑΓΓΕΛΑΚΟΠΟΥΛΟΥ**
Επιστημονικού Συνεργάτη ΕΕΤ

Στις 18-20 Σεπτεμβρίου 2006, πραγματοποιήθηκε στη Σιγκαπούρη η 61η ετήσια σύνοδος του Διοικητικού Συμβουλίου του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου και του Ομίλου της Παγκόσμιας Τράπεζας. Στις εργασίες της συνόδου συμμετείχαν πάνω από 23.000 εκπρόσωποι κρατών και οργανισμών από όλο τον κόσμο. Την Ελληνική Ένωση Τραπεζών εκπροσώπησε ο Γενικός Γραμματέας κ. Χρήστος Γκόρτσος.

Στο πλαίσιο της συνόδου, τα κράτη-μέλη του ΔΝΤ ενέκριναν, με την εντυπωσιακή πλειοψηφία του 90,6%, ψήφισμα, με το οποίο εκχωρείται αύξηση της ποσοστώσεως των δικαιωμάτων ψήφου για μια ομάδα σαφώς υπο-εκπροσωπούμενων, μέχρι σήμερα, χωρών (Κίνα, Κορέα, Μεξικό και Τουρκία), αναγνωρίζοντας ουσιαστικά ότι το κέντρο βάρους της παγκόσμιας οικονομίας μετατίθεται πλέον από τις δυτικές οικονομίες (ΗΠΑ, Ευρωπαϊκή Ένωση) και Ιαπωνία προς τις αναδύμενες αγορές. Αξίζει να σημειωθεί ότι, με τις προτεινόμενες αλλαγές, τα δικαιώματα ψήφου της Κίνας θα διευρυνθούν από 2,98% σε 3,719%.

Το ψήφισμα, το οποίο είχε εισηγηθεί η Εκτελεστική Επιτροπή προς το Διοικητικό Συμβούλιο, αποτελεί στην ουσία ένα «πακέτο» μεταρρυθμίσεων στο πλαίσιο της Μεσοπρόθεσμης Στρατηγικής του ΔΝΤ (“IMF Medium-Term Strategy”), οι οποίες στοχεύουν να αποτυπώσουν στα δικαιώματα ψήφου τη σχετική θέση κάθε κράτους στην παγκόσμια οικονομία. Το Διοικητικό Συμβούλιο του ΔΝΤ αναθεωρεί σε τακτά χρονικά διαστήματα (συνήθως κάθε πέντε έτη) τις ποσοστώσεις στα δικαιώματα ψήφου των μελών του. Οποιοσδήποτε αλλαγές στις ποσοστώσεις απαιτούν ευρεία υποστήριξη, δεδομένου ότι πρέπει να εγκριθούν από μια πλειοψηφία 85% των κρατών-μελών. Η 12η τακτική αναθεώρηση ολοκληρώθηκε στις 30 Ιανουαρίου 2003 χωρίς να ληφθεί οποιαδήποτε απόφαση αύξησης των ποσοστώσεων. Η 13η αναθεώρηση πρόκειται να ολοκληρωθεί μέχρι τις 30 Ιανουαρίου 2008.

Επιπλέον, σύμφωνα με το ψήφισμα, η Εκτελεστική Επιτροπή του ΔΝΤ θα πρέπει, μέχρι την επόμενη ετήσια σύνοδο του Διοικητικού Συμβουλίου, να έχει καταλήξει σε μια πρόταση αναφορικά με την αξιολόγηση της ορθής κατανομής των ποσοτώσεων των μελών. Αυτή η πρόταση θα πρέπει να αντανakλά τις σχετικές θέσεις των μελών στην παγκόσμια οικονομία. Ο νέος τύπος ποσόστωσης θα παράσχει τη βάση για μια περαιτέρω επανισορρόπηση (rebalancing) των ποσοτώσεων, η οποία θα προκύψει μέχρι την ετήσια σύνοδο του Διοικητικού Συμβουλίου του 2008.

Η Εκτελεστική Επιτροπή καλείται επίσης να προτείνει τροποποίηση του καταστατικού του ΔΝΤ για να ορίσει το διπλασιασμό (τουλάχιστον) των βασικών ψήφων που κάθε μέλος κατέχει, ώστε να προστατευθεί η «φωνή» των χωρών χαμηλού εισοδήματος.

Παρά την προαναφερθείσα πλειοψηφία, 23 χώρες-μέλη, μεταξύ των οποίων η Ινδία, η Βραζιλία, η Αργεντινή, το Ιράν και η Αίγυπτος, καταψήφισαν τις προτεινόμενες μεταρρυθμίσεις. Επιπλέον το νέο καθεστώς αναφορικά με την κατανομή των δικαιωμάτων ψήφου δεν βρήκε σύμφωνες τις αφρικανικές χώρες, καθώς με τις μεταρρυθμίσεις αυτές η φωνή τους εντός του Ταμείου αποδυναμώνεται περαιτέρω. Επισημαίνεται ότι, με το ισχύον σύστημα, 7 χώρες (ΗΠΑ, Ιαπωνία, Καναδάς, Γερμανία, Βρετανία, Γαλλία, Ιταλία) θα συνεχίσουν να ασκούν αθροιστικά το 45% των δικαιωμάτων ψήφου.

Τέλος, αρκετές αντιρρήσεις συνάντησε το πρόγραμμα της Παγκόσμιας Τράπεζας για την πάταξη της διαφθοράς αναφορικά με τις χορηγούμενες πιστώσεις προς τις φτωχές χώρες. Αν και επί της αρχής υποστηρίχθηκε από τα κράτη-μέλη, ωστόσο εκφράστηκαν ανησυχίες μήπως η εφαρμογή του προγράμματος έχει ως αποτέλεσμα την επιβράδυνση της απρόσκοπτης ροής πιστώσεων προς τις αναπτυσσόμενες χώρες.

Η Παγκόσμια Τράπεζα είχε, κατά το παρελθόν, δεχθεί σφοδρή κριτική για το γεγονός ότι ανέστειλε αναπτυξιακή βοήθεια συνολικού ύψους 500 εκατ. ευρώ σε χώρες που φέρεται πως είχαν ανάμειξη σε παράνομες δραστηριότητες και σε υποθέσεις διαφθοράς. Με τον τρόπο αυτό, θέτοντας πολύ υψηλές προδιαγραφές χορήγησης πιστώσεων, ανάγκαζε τις φτωχές χώρες να ιδιωτικοποιούν τις δημόσιες υπηρεσίες τους, ανοίγοντας έτσι τις αγορές τους στις επιδοτούμενες εξαγωγές από την Ευρωπαϊκή Ένωση και τις ΗΠΑ.

Αναφορικά με την παγκόσμια οικονομία, οι επικεφαλής ΔΝΤ και Παγκόσμιας Τράπεζας προέβλεψαν ταχύτερη ανάπτυξή της κατά 0,25% από τις εκτιμήσεις του Απριλίου. Συγκεκριμένα, το τρέχον έτος ο ρυθμός ανάπτυξης θα φθάσει το 5,1% και το 2007 το 4,9%. Παρ' όλα αυτά ένα στοιχείο που προκαλεί προβληματισμό αφορά τις ανισορροπίες στο παγκόσμιο σύστημα. Ο διευθύνων σύμβουλος του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου, κ. Ροδρίγκο Ράτο εντόπισε την πηγή των προβλημάτων της παγκόσμιας οικονομίας στην αποτυχία των δια-

πραγματεύσεων για την απελευθέρωση του παγκόσμιου εμπορίου, τον εντεινόμενο προστατευτισμό των αγορών και τις σοβαρές οικονομικές ανισορροπίες σε διεθνή κλίμακα, στο επίκεντρο των οποίων βρίσκεται το ογκώδες δημοσιονομικό έλλειμμα των ΗΠΑ, το πλεόνασμα στο εμπορικό ισοζύγιο της Κίνας και τα πλεονάσματα των πετρελαιοπαραγωγών και ασιατικών χωρών, που έχουν προέλθει από τη σημαντική άνοδο στις τιμές του μαύρου χρυσού.

Πηγές για την 61η Σύνοδο του ΔΝΤ

- Communiqué of the International Monetary and Financial Committee of the Board of Governors of the International Monetary Fund, Press Release No. 06/203, September 17, 2006
- MF Board of Governors Approves Quota and Related Governance Reforms, Press Release No. 06/205, September 18, 2006
- Closing remarks by Rodrigo de Rato, Managing Director of the International Monetary Fund, at the Joint Annual Discussion, September 20, 2006
- Strengthening IMF Surveillance: What Have We Learned from Independent Evaluations? Remarks by Agustin Carstens, Deputy Managing Director International Monetary Fund, September 18, 2006
- President Wolfowitz's Closing Remarks at the Annual Meetings Plenary, September 20, 2006
- IMF Executive Board Recommends Quota and Related Governance Reforms, September 1, 2006